

ת"פ 37914/02/21 - מדינת ישראל נגד ציפורה וקסבום

בית משפט השלום בתל אביב - יפו

ת"פ 37914-02-21 מדינת ישראל נ' וקסבום

לפני כבוד השופט שאול אבינור

המאשימה: מדינת ישראל

ע"י ב"כ עו"ד ליאת מנור

פרקליטות מחוז תל אביב (מיסוי וכלכלה)

נגד

הנאשמת: ציפורה וקסבום

ע"י ב"כ עוה"ד עמית בר טוב ושלוש ברמן

גזר דין

א. רקע כללי:

1. הנאשמת הורשעה - על יסוד הודאתה בעובדות כתב האישום המתוקן, שניתנה במסגרת הסדר טיעון דיוני - בביצוע סדרת עבירות לפי הוראות פקודת מס הכנסה [נוסח חדש] (להלן - הפקודה).
2. בעובדות כתב האישום המתוקן נטען, בעיקרי הדברים, כלהלן:
 - בין השנים 2008-2017 (להלן - התקופה הרלוואנטית) הפעילה הנאשמת גן ילדים בחולון.
 - בתקופה הרלוואנטית קיבלה הנאשמת כתקבולים מזומנים ובעיקר שיקים, שנמסרו לה על ידי הורי ילדי הגן.
 - הנאשמת נהגה להפקיד את השיקים, מידי חודש או מעת לעת, באחד מארבעת חשבונות הבנק הפרטיים שניהלה (שניים בבנק הבינלאומי ושניים בבנק הפועלים).
 - הנאשמת, בכוונה להתחמק מתשלום מס, לא ניהלה ספרי הנהלת חשבונות כדין, לא שמרה את ספרי הנהלת החשבונות שלה כנדרש, הנפיקה קבלות רק על חלק מההכנסות שצמחו לה ודיווחה רק על חלק קטן מההכנסות שהיו לה בעסק ורק על חלק מההוצאות.
 - הנאשמת, בכוונה להתחמק מתשלום מס, דיווחה בדוחות שהגישה לפקיד השומה בתקופה הרלוואנטית על הכנסות והוצאות בסכומים נמוכים ביחס להכנסות שהפיקה בעסק. הנאשמת השתמשה בעורמה ותחבולה, במזיד ובכוונה להתחמק מתשלום מס והשמיטה מהדוחות שהגישה הכנסות בסכום שאינו פחות מ-**5,221,753 ₪**.
 - בכתב האישום המתוקן נכללה טבלה, המפרטת את הסכומים שנתקבלו בחשבונות הבנק הפרטיים של הנאשמת, בכל שנה ושנה בתקופה הרלוואנטית, וכן הסכומים שדווחו לפקיד השומה וההפרשים שבין ההפקדות לבין ההכנסה המדווחת (דהיינו ההכנסה המועלמת). על פי הטבלה, סך ההפקדות בשיקים בתקופה הרלוואנטית בחשבונות הפרטיים, מלקוחות העסק, היה **10,132,828 ₪**. סך הדיווח היה **4,911,075 ₪** וההפרש, היינו ההכנסה המועלמת, היה כאמור **5,221,753 ₪**.

3. על רקע עובדות נטענות אלה הואשמה הנאשמת, בכתב האישום המתוקן, בביצוע 10 עבירות של **השמטת הכנסה מדו"ח במזיד ובכוונה להתחמק ממס**, לפי הוראות סעיף 220(1) לפקודה; 10 עבירות של **מסירת אמרה או תרשומת כוזבת בדו"ח**, לפי הוראות סעיף 220(2) לפקודה; 10 עבירות של **הכנת פנקסי חשבונות כוזבים**, לפי הוראות סעיף 220(4) לפקודה; ו-10 עבירות של **שימוש במרמה, עורמה ותחבולה**, לפי הוראות סעיף 220(5) לפקודה.
4. בדיון הראשון שנערך בתיק (ביום 01.07.2021) הציגו הצדדים את הסדר הטיעון, שהוגש לפני בכתב ובמסגרתו הוגש כתב אישום המתוקן הנ"ל. מכתב האישום המתוקן הושמטו עובדות הנוגעות להשמטה נוספת, נטענת, של מע"מ בתקופה הרלוואנטית, כמו גם הוראות החיקוק הרלוואנטיות לפי הוראות חוק מס ערך מוסף, תשל"ו-1975. הצדדים לא הציגו הסכמות לעניין הטיעונים לעונש והמאשימה הודיעה כי עמדתה היא לעונש מאסר בפועל ממושך (בפרוטוקול, עמ' 1 שורה 10 ואילך).
5. הנאשמת הודתה אפוא בעובדות כתב האישום המתוקן והורשעה, על יסוד הודאה זו, בעבירות שבהן הואשמה כאמור בפסקה 3 דלעיל. בית המשפט נעתר לבקשות ההגנה והורה על עריכת תסקיר שירות המבחן וחוות דעת הממונה על עבודות השירות. זאת, תוך שהובהר כי אין בהחלטה זו משום קביעה כלשהי באשר לעונש הראוי במקרה זה, שעליו יוחלט רק לאחר שמיעת מלוא הראיות והטיעונים לעונש.
6. עוד יש לציין כי הנאשמת הסירה את המחדל מושא כתב האישום המתוקן בהסכם שומה, שנערך ביום 06.05.2021 (ס/1). במסגרת הסכם זה שילמה הנאשמת לרשות המסים סך של ₪ 650,000 (להלן - הסכם השומה).

ב. עיקר תסקיר שירות המבחן:

7. תסקיר שירות המבחן (מיום 10.04.2022) מפרט את נסיבותיה האישיות של הנאשמת, ילידת שנת 1959 (כבת 63 שנים כיום). הנאשמת כיום פרודה ואם לשלושה ילדים בגירים, המשרתים בצבא ומתגוררים עמה. הנאשמת קיימה זוגיות (ללא נישואין) עם אבי ילדיה במשך כעשרים שנים, כאשר בחצי שנה האחרונה נוכח הפרשה דנא הוא אינו תומך בה והם מצויים בסכסוך המתבטא בנייתוק הקשר ביניהם.
8. בנוסף, בשל מעורבותה בתיק הנוכחי והחזרי החובות הכרוכים בכך נמצאת הנאשמת במצב כלכלי קשה עד מאוד. בעקבות הפרשה ופרסומה - שהסבו בושה רבה למשפחתה - כמו גם משבר נגיף הקורונה, נאלצה הנאשמת לסגור את הגן. כיום עובדת הנאשמת כסייעת שכירה, בגן ילדים השייך למועצה האזורית, ארבעה ימים בשבוע. מעבר לכך, בשנת 2019 עברה הנאשמת אירוע מוחי ומאז היא סובלת מחולשה בגפיים השמאליות וקשיים בראייה, מתהלכת בצליעה ואף סובלת מחרדות. לבסוף, אחותה הבכורה (והיחידה) של הנאשמת, שהיתה קרובה לה מאוד, נפטרה בשנה האחרונה.
9. שירות המבחן התרשם מהנאשמת כאישה נורמטיבית נעדרת דפוסים שוליים או מרמתיים קבועים. להתרשמות השירות העבירות דנא, על אף משכן, משקפות התנהגות חריגה לאורחות חייה של הנאשמת. הנאשמת נטלה אחריות על ביצוע העבירות, אם כי הוסיפה וטענה כי פעלה מתוך כך שסמכה על יועצת המס שטיפלה בענייניה. הנאשמת טענה שהחזירה חובות בהיקף של 1.5 מיליון ₪, כאשר בכוונתה להחזיר את כולם. שירות המבחן התרשם כי הנאשמת מתמודדת כיום עם עומס נפשי רב ומצויה

במשבר, אך לצד זאת כי מדובר באישה מתמודדת, איתנה, שבכוונתה להתמיד בעבודתה ולדאוג לילדיה. הנאשמת הביעה צער וחרטה כנים נוכח מעשיה, תוך נכונות לקבל אחריות כפי שתידרש.

10. כגורמי סיכון ציין שירות המבחן את אופיין המרמתי והמניפולטיבי של העבירות, אותן ביצעה הנאשמת לאורך שנים, אשר מעיד על גבולות פנימיים שאינם מגובשים דיים. כמו כן התרשם השירות כי הנאשמת נעדרת גורמי תמיכה יציבים ומתנהלת מתוך חוויה פנימית של מצב משברי והישרדותי. מנגד, כגורמי סיכוי לשיקום צוינה הנורמטיביות הכללית של הנאשמת, אשר הקימה משפחה נורמטיבית ועבדה במשך שנים רבות ביציבות. זאת ועוד, הנאשמת הפיקה לקחים מהאירוע ואינה עובדת יותר כגננת עצמאית.

11. בסיכומי של דבר ובשים לב למחירים הכבדים שאותם שילמה ומשלמת הנאשמת עקב הפרשה - כלכליים, נפשיים, בריאותיים, משפחתיים וזוגיים - המליץ שירות המבחן להסתפק בענישה מקלה באפיק שיקומי, בדמות צו של"צ בהיקף של 300 שעות. זאת, על מנת לאפשר לנאשמת להמשיך בחייה ובעבודתה, וכן לדאוג לצרכיה ולצרכי ילדיה, ובמיוחד מתוך הערכה כי השתת עונש של מאסר בפועל, ולו לנשיאה בדרך של עבודות שירות, יקטע את הרצף התעסוקתי של הנאשמת ויגרור אותה ל"סחרור כלכלי".

12. עם זאת, למרות ההמלצה לענישה שיקומית לא המליץ שירות המבחן על שילוב הנאשמת בתכנית שיקומית כלשהי ואף לא המליץ על הטלת צו מבחן.

ג. עיקר הטיעונים והראיות לקביעת העונש:

13. מטעם המאשימה לא הוגשו ראיות לקביעת העונש. ב"כ המאשימה עמדה בטיעוניה על עובדות כתב האישום המתוקן, בהן הודתה הנאשמת, תוך הדגשת התמשכות ביצוע העבירות על פני עשור, כמו גם סכום ההשמטה הניכר, העולה על 5.2 מיליון ₪.

14. ב"כ המאשימה עמדה על הערכים החברתיים, הנפגעים כתולדה מביצוע עבירות מס, תוך הדגשת חומרתן של עבירות אלה והפנייה לפסיקה. ב"כ המאשימה הדגישה כי עברייני המס הם בבחינת שודדי הקופה הציבורית, ומעשיהם אינם פחותים בחומרתם מגניבה מהיחיד. יתר על כן, בנוסף לפגיעה בקופה הציבורית ולהטלת מעמסה כספית מוגברת על כיסם של אזרחים שומרי חוק, ביצוע עבירות מס אף גורם לנזק תודעתי אצל הציבור, שעלול להתייחס לעבירות אלה במבט מקל.

15. אשר לנסיבות הקשורות לביצוע העבירות הפנתה ב"כ המאשימה להתמשכות ביצוע העבירות על פני עשור, כאשר בכל עת יכולה היתה הנאשמת - לו רק רצתה בכך - להפסיק את ביצוען. בנוסף, חלקה של הנאשמת בביצוע העבירות היה העיקרי. בפרשה דנא אמנם נחשדה גם יועצת המס של הנאשמת, בכך שלא דווחה על הוצאות בסך של 130,000 ₪ בשנות המס 2008-2013. עם זאת, יועצת המס לא ידעה על היקף השמטת ההכנסות ועל כן עניינה הסתיים בכופר, בסך של 40,000 ₪. לא ניתן אפוא לגזור מעניינה של יועצת המס לעניינה של הנאשמת, אשר ביצעה עבירות מתוך כוונה להתחמק ממס.

16. לעניין מדיניות הענישה הנהוגה הפנתה ב"כ המאשימה, בין השאר, לרע"פ 2259/16 **חנוכיב נ' מדינת ישראל** (02.05.2016), שם נקבע מתחם עונש הולם שבין 20 חודשי מאסר בפועל לבין 30 חודשי מאסר בפועל להשמטת מס בהיקף של 4.5 מיליון ₪. עם זאת יש להעיר כי שם דובר גם בעבירות עמוד 3

של התחזות ושימוש בתעודת זהות מזויפת מול רשויות המס, כאשר בסופו של יום - ולאחר ערעור לבית המשפט המחוזי - עונשו של הנאשם דשם הועמד על 9 חודשי מאסר בפועל.

17. עוד הפנתה ב"כ המאשימה לעניין **פרדו** (ת"פ (שלום ת"א) 22424-05-17 **מדינת ישראל נ' פרדו** (28.11.2018); עפ"ג (מחוזי ת"א) 15052-01-19 **פרדו נ' מדינת ישראל** (08.04.2019)), שם נקבע מתחם עונש הולם שבין 10 חודשי מאסר בפועל לבין 24 חודשי מאסר בפועל להשמטת מס בהיקף של 2.6 מיליון ₪. עם זאת, שם דובר בשיעור נזק לקופת המדינה בשיעור של 1.3 מיליון ₪ או אף יותר (ר' בפסקה 6 ובפסקה 14 לגזר הדין שם). מכל מקום, בעניינו עתרה ב"כ המאשימה לקביעת מתחם העונש ההולם **בין 28 חודשי מאסר בפועל לבין 40 חודשי מאסר בפועל**.

18. ב"כ המאשימה הוסיפה וטענה כי הגם שבמסגרת הסכם השומה הסירה הנאשמת את המחדל מושא כתב האישום המתוקן בתשלום סך של 650,000 ₪, בפועל הנזק לקופת המדינה בפרשה זו היה גדול יותר - בשל מחדל מע"מ נוסף בסך של 300,000 ₪, שאף אותו הסירה הנאשמת. כך או כך, לצורך העבירות בהן הורשעה הנאשמת המבחן הקובע הוא סכום השמטת ההכנסה (ת"פ (שלום רמ') 1754-07 **מדינת ישראל נ' כהן** (02.09.2013); עפ"ג (מחוזי מרכז) 29130-05-14 **כהן נ' מדינת ישראל** (30.11.2014); רע"פ 88/15 **כהן נ' מדינת ישראל** (06.10.2015)).

19. אשר לגזירת העונש בתוך מתחם העונש ההולם ציינה ב"כ המאשימה את היעדר ההרשעות הקודמות ואת הסרת המחדל. עם זאת, ב"כ המאשימה הוסיפה וטענה כי על אף הבעיות השונות מהן סובלת הנאשמת, אשר צוינו בתסקיר שירות המבחן, נסיבותיה של הנאשמת אינן חריגות באופן מיוחד. הנאשמת עובדת כיום כסייעת בגן ילדים ועל אף הבעיות הרפואיות שמהן היא סובלת אין אינדיקציה לכך שעונש של מאסר בפועל יגרום לה לנזק חריג, בוודאי לא במידה העשויה להצדיק חריגה לקולה ממתחם העונש ההולם בהתאם לתנאים שנקבעו בע"פ 4456/14 **קלנר נ' מדינת ישראל** (29.12.2015).

20. עוד הטעימה ב"כ המאשימה כי בעבירות כלכליות יש לבכר את שיקולי ההרתעה על פני הנסיבות האישיות של הנאשמים, אשר במקרים רבים הם אנשים נורמטיביים ככלל וללא עבר פלילי. לעניין הסרת המחדל הוסיפה ב"כ המאשימה וטענה כי הגם שיש מקום להתחשבות בו, אין בו כדי לאיין את העבירות או לגרוע מחומרתן.

21. אשר לחלוף הזמן מאז ביצוע העבירות תיארה ב"כ המאשימה את ציר הזמן כלהלן: העבירות בוצעו עד לשנת 2017 כולל; החקירה החלה בשנת 2018 וסוכמה בחודש ינואר 2019; בחודש יולי 2019 הועבר התיק לפרקליטות לאחר שבקשת כופר של הנאשמת נדחתה; בחודש אוקטובר 2020 נשלח מכתב יידוע ולאחר שהנאשמת ויתרה על שימוע הוגש כתב האישום בחודש פברואר 2021. לוח הזמנים של הטיפול בתיק אינו חורג אפוא מהנחיות היועצת המשפטית לממשלה ולפיכך לא מדובר בחלוף זמן המצדיק הקלה בעונש.

22. בסיכומו של דבר עתרה ב"כ המאשימה למתן בכורה לשיקולי הגמול וההרתעה על פני נסיבותיה האישיות של הנאשמת ולהשתת עונש של 30 חודשי מאסר בפועל. בנוסף עתרה ב"כ המאשימה להטלת קנס כספי כבד, המשקף את חומרת העבירות והצורך בהתרעה, ובאופן קונקרטי לקנס בסכום של 250,000 ש"ח.

23. ב"כ הנאשמת, מצידו, הגיש כמה וכמה ראיות לעונש, שיפורטו להלן, ועתר להקלה מרבית עם

מרשתו. ב"כ הנאשמת הגיש טיעונים מקיפים בכתב (ר' בבקשה מס' 13) והוסיף עליהם טיעונים תמציתיים בעל-פה. בין ראיותיו הגיש ב"כ הנאשמת את הסכם השומה (ס' 1), שבמסגרתו כזכור הסירה הנאשמת את המחדל מושא כתב האישום המתוקן בתשלום סך של 650,000 ₪, ומתח ביקורת על התייחסות ב"כ המאשימה בטיעוניה למחדל המע"מ, כאשר עבירות המע"מ נמחקו מכתב האישום המתוקן.

24. עם זאת, באמצעות הפנייה לחישובי מס ממערכת שע"מ (ס' 2), ובטענה כי הסכם השומה כלל גם קנסות בגין אי ניהול כספים, ביקש הסניגור מבית המשפט לקבוע כי הנזק שנגרם לקופת המדינה בפרשה זו היה בשיעור של 380,000 ₪ בלבד. אף סכום זה, כך לשיטתו, הוא גבוה מדי, שכן הנאשמת לא כללה בדוחות חלק מהוצאותיה, ובנסיבות אלה נראה כי הלכה למעשה לא היה צריך להיות כלל חיוב במס ועל כן, בפועל, לא נגרם כל נזק לאוצר המדינה (ר' בסעיף 12 ובסעיף 17 לטיעונים בכתב).

25. ב"כ הנאשמת ביקש ליתן משקל מוגבר לנזק-בפועל (והצפוי) לקופת המדינה, אשר לשיטתו היה כאמור קטן ביותר, ובהתאם להקל עם הנאשמת. בהקשר זה הפנה הסניגור, בין השאר, לע"פ (מחוזי ת"א) 43832-10-13 **שאול נ' מדינת ישראל** (17.02.2014), שם הקל בית המשפט המחוזי בעונו של מערער שהשמיט הכנסות בסכום של 5 מיליון ₪; וזאת לאחר שבית המשפט דשם ציין כי לא הובאה לפניו קביעה מדויקת לעניין שיעור המס וכי הראיות שהובאו בערכאה קמא הצביעו על חוב "**בסכומים קטנים**" (ר' גם עפ"ג (מחוזי חי') 43320-05-16 **מדינת ישראל נ' חסארמה** (24.11.2016)). ב"כ הנאשמת הפנה לפסיקה רבה, בה נגזרו עונשי מאסר לנשיאה בדרך של עבודות שירות (ר' בעמ' 7-5 לטיעוניו בכתב), אך יש להעיר כי רובה ככולה עניינה במקרים ישנים יחסית, שבהם הנזק לקופה הציבורית היה קטן במידה ניכרת מהסכום שנקבע בהסכם השומה במקרה דנא. מכל מקום, כך לשיטת הסניגור, הרף התחתון של מתחם העונש ההולם בענייננו צריך לעמוד על 6 חודשי מאסר בפועל, לנשיאה בדרך של עבודות שירות, ועל קנס בסך של 10,000 ₪.

26. אשר לגזירת עונשה של הנאשמת בתוך מתחם העונש ההולם הרחיב הסניגור בתיאור נסיבותיה האישיות של הנאשמת והסבל הרב אותו היא חוותה וממשיכה לחוות בעטייה של הפרשה, במישורי חייה השונים. הנאשמת, כאמור בת 63, שנים, נפרדה על רקע הפרשה מבן זוגה ואבי ילדיה, ולאחרונה החל להתנהל ביניהם הליך משפטי (ר' ס' 3). במישור הכלכלי לקתה הנאשמת קשות: היא נאלצה לסגור את הגן, בין השאר על רקע פרסומים בתקשורת, ולמכור את דירתה על מנת לכסות את חובותיה. הנאשמת אף אמורה לפנות את דירתה בזמן הקרוב ועדיין אינה יודעת להיכן תפנה; והכל כאשר גם ילדיה המשרתים בצבא מתגוררים עמה והיא מתפרנסת בדוחק ואף שרויה בחובות לבנקים (ר' גם ת/6 ות/7).

27. ב"כ הנאשמת הדגיש עוד את נטילת האחריות והבעת החרטה, אשר באה לידי ביטוי לא רק במילים אלא גם במעשים: **ראשית** בהודאה המידית, בישיבה הראשונה שהתקיימה בתיק זה; **ושנית**, ואולי בעיקר, בהסרת המחדל המלאה והמוחלטת, עוד בטרם מתן הכרעת הדין. ב"כ הנאשמת ציין גם את חלוף הזמן, כאשר כיום אנו עומדים כחמש שנים לאחר סיום ביצוע העבירות, וכן הוסיף וטען להקלה בשל אחידות הענישה, דהיינו: תוך התחשבות בעובדה שיועצת המס לא הועמדה לדין ועניינה הסתיים בכופר. בהקשר זה הוסיף הסניגור והלין כי במקרים רבים בהם בוצעו עבירות דומות הסכימה המאשימה לסיים את ההליך בדרך של כופר, הגם שהפנה למקרים בהם סכום השמטת ההכנסה היה נמוך במידה ניכרת מבענייננו.

28. ב"כ הנאשמת הרחיב בתיאור מצבה הרפואי של הנאשמת, אשר עברה אירוע מוחי בחודש ינואר

2019, לדבריו בשל הלחץ הנפשי הרב בו היתה נתונה עקב החקירות. כתולדה מן האירוע סובלת הנאשמת מחולשה כללית בגפי צד שמאל ומסתייעת במקל הליכה. לנאשמת גם קושי בראייה שבעטיו נאסר עליה לנהוג. היא הוכרה כבעלת נכות כללית, בשיעור של 100%, ומקבלת קצבת נכות מהמוסד לביטוח הלאומי בהתאם (ר' ס/5 וכן אסופת המסמכים הרפואיים שסומנה ס/6).

29. עוד עתר ב"כ הנאשמת לחריגה לכף קולה ממתחם העונש ההולם משיקולי שיקום. בהקשר זה הפנה ב"כ הנאשמת להמלצות שירות המבחן, תוך שביקש לאמצן ואף להסתפק בענישה של של"צ בלבד. ב"כ הנאשמת הדגיש כי הנאשמת הפנימה היטב את חומרת מעשיה ואת התנהגותה הלקויה וסיכויי שיקומה גבוהים. אשר להיבט הקנס הדגיש ב"כ הנאשמת את מצבה הכלכלי הקשה של הנאשמת ועתר להסתפק, ברכיב ענישה זה, בקנס שלא יעלה על 20,000 ₪.

קביעת מתחם העונש ההולם:

ד.

30. בעת גזירת עונשה של נאשמת על בית המשפט לקבוע, תחילה, את מתחם העונש ההולם לכל אירוע עברייני שבגיניו הורשעה הנאשמת, ולאחר מכן לגזור את עונשה בתוך מתחמים אלה; והכל כאמור בהוראות סעיף 40ג יחד עם סעיף 40ג לחוק העונשין, תשל"ז-1977 (להלן - חוק העונשין). בעניינינו לא היתה מחלוקת בין הצדדים, ובדין, כי על אף ריבוי העבירות והתמשכותן מדובר באירוע עברייני אחד בלבד (היינו תכנית עבריינית אחת), ואין צורך להרחיב בנקודה זו. אשר לקביעת מתחם העונש ההולם לאירוע אחד זה, הוראות חוק העונשין קובעות כי היא תיעשה בהתאם לעיקרון המנחה בענישה - הוא עקרון ההלימה - תוך התחשבות בערך החברתי שנפגע מביצוע העבירות ובמידת הפגיעה בו, במדיניות הענישה הנהוגה ובנסיבות הקשורות בביצוע העבירה.

31. הפסיקה חוזרת ומטעימה את חומרתן הרבה של עבירות המס, אשר ביצוען פוגע בערכים החברתיים של ההגנה על הקופה הציבורית שבאוצר המדינה, ההגנה על שוויון הנשיאה בנטל המס וההגנה על מהימנות הדיווחים לרשויות המס. כפי שנקבע בהלכה הפסוקה, אין לראות בעבירות מס עבירות רגולטוריות גרידא, שכן משמעותן המעשית היא גזל כספי הציבור ועל כן ענישתן צריכה להיות מחמירה, בהתאם. זאת, בפרט כאשר מדובר בעבירות שבוצעו באופן חוזר ונשנה, לאורך זמן ובהיקפים כספיים ניכרים, ובמיוחד כאשר מדובר - כבעניינינו - בעבירות מס הכוללות יסוד של מרמה. במקרים כאלה, הרף התחתון של מתחם העונש ההולם צריך לעמוד מאסר בפועל לנשיאה מאחורי סורג ובריח.

32. בנוסף, לא אחת הטעימה הפסיקה כי יש להחמיר בענישתן של עבירות המס נוכח קלות ביצוען והקושי הכרוך בחשיפתן. לפיכך בעבירות אלה יש לבכר את שיקולי הגמול וההרתעה על פני הנסיבות האישיות של הנאשם, בפרט בשים לב לכך שעבירות מס מבוצעות במקרים לא מעטים על ידי נאשמים המנהלים ככלל אורח חיים נורמטיבי; ובהקשר זה המקרה שלפנינו יוכיח.

33. יתר על כן, קביעת מתחם העונש ההולם נגזרת לא רק מחומרת העבירות כשלעצמן, אלא כאמור גם מחומרתן בנסיבות ביצוען הלכה למעשה. מכאן, שבעניינינו מדובר לא רק בחומרת העבירות כשלעצמן אלא גם בהיקף הניכר של העבירות (השמטת הכנסה מדוחות בסכום שנאמד בלא פחות מסך של 5,221,753 ₪) וגם בביצוע העבירות ברציפות ולאורך תקופה ממושכת, של עשר שנים.

34. בחינת מדיניות הענישה הנהוגה בשנים האחרונות בעבירות מס כאלה, בסכומים כאלה ולמשך תקופה רצופה כזו, מלמדת כי אין בסיס לעתירת ההגנה לקביעת מתחם עונש שראשיתו במאסר של 6

חודשים לנשיאה בדרך של עבודות שירות; ובוודאי שלא להמלצת שירות המבחן להשתת עונש של"צ גרידא. בנוסף לעניין **פרדו** (והאסמכתאות המאזכרות בגזר דינו של בית משפט השלום) ניתן להפנות, לשם ההמחשה, לע"פ (מחוזי ת"א) 2450-09-17 **סויד נ' מדינת ישראל** (31.01.2018), שם המערער השמיט הכנסה בהיקף של כמעט 2.5 מיליון ₪. באותו מקרה, ותוך מתן משקל לעובדה שהנזק-בפועל לקופת המדינה היה בסך של כ-350,000 ₪, הקל בית המשפט המחוזי וקבע מתחם עונש הולם שהרף התחתון בו עומד על 10 חודשי מאסר בפועל. ר' גם ת"פ (שלום ת"א) 64538-10-17 **מדינת ישראל נ' מועדון פאב הבורסה בע"מ** (04.07.2019), שם דובר בהשמטה של 2 מיליון ₪ ונגזר, במסגרת הסדר טיעון, עונש של 24 חודשי מאסר בפועל.

35. עוד יש להתחשב - לעניין קביעת מתחם העונש ההולם - בנזק שנגרם בפועל לקופת המדינה, אשר בהתאם לאמור בהסכם השומה עומד על סך של 650,000 ₪. מקובל עליי טיעון הסניגור כי בהקשר זה אין מקום להתייחס למחדל שמעבר לכתב האישום המתוקן, בפרט כאשר העבירות הנוגעות למחדל זה הושמטו מכתב האישום המתוקן. עם זאת, אין בידי לקבל את טענתו הנוספת, שבמסגרתה הוא מבקש לערוך חישובים ולהגיע למסקנה כי הנזק-בפועל לאוצר המדינה היה נמוך בהרבה ואולי אף אפסי. בהסכם השומה מצוין במפורש כי מדובר בהסרת מחדל בגין סכום ההשמטה הנקוב בכתב האישום המתוקן, כמו גם שנות המס המצוינות בו. בנסיבות אלה אין כל מקום שבית המשפט יכנס בנעלי פקיד השומה ויערוך חישובים אודות גובה המחדל האמיתי-כביכול, מה גם שמדובר בנושא שהוא בתחום המקצועיות והאחריות של פקיד השומה.

36. על רקע כל אלה, ותוך מתן משקל ממשי לשיעור הנזק שנגרם בפועל לקופת המדינה בהתאם להסכם השומה, אני קובע את מתחם העונש ההולם בפרשה דנא בין 12 חודשי מאסר בפועל לבין 30 חודשי מאסר בפועל.

37. לבסוף, כיוון שמדובר בביצוע עבירות מס יש להשית גם ענישה כלכלית ממשית. מנעד הענישה הנוהג בהקשר זה הוא רחב למדי, כאשר לעניין קביעת מתחם הקנס ההולם יש להתחשב בין השאר במצבה הכלכלי של הנאשמת, בהתאם לאמור בהוראות סעיף 40 לחוק העונשין. בקביעת מתחם הקנס יש אפוא להתחשב במצבה הכלכלי הקשה מאוד של הנאשמת, ותוך התחשבות בנתון זה אני קובע את מתחם הקנס ההולם בין 50,000 ₪ לבין 150,000 ₪.

ה. גזירת עונשה של הנאשמת בתוך מתחם העונש ההולם:

38. לאחר קביעת מתחם העונש ההולם על בית המשפט לגזור את עונשה של הנאשמת בתוך מתחם זה, תוך התחשבות בנסיבות שאינן קשורות בביצוע העבירה - לרבות אלה המנויות בהוראות סעיף 40א לחוק העונשין. לפי הוראות חוק העונשין לבית המשפט נתונה סמכות לחרוג לכף קולה ממתחם העונש ההולם, אך זאת רק משיקולי שיקום כאמור בהוראות סעיף 40ד לחוק העונשין.

39. ב"כ הנאשמת עתר כאמור לחריגה משיקולי שיקום, וזאת תוך הפנייה לתסקיר שירות המבחן. דא עקא שהתסקיר עצמו אינו עוסק באופן מהותי בהיבטי השיקום בעניינה של הנאשמת, אינו ממליץ על תכנית שיקומית ואף אינו ממליץ על השתת צו מבחן. כפי שצוין בתסקיר, ושאר הנתונים שהובאו לפניי בראיות לקביעת העונש אמנם תומכים בכך, הנאשמת היא ככלל אישה נורמטיבית, ויש להניח שעל רקע זה לא הומלצה בעניינה תכנית שיקומית - מתוך הערכה שהנאשמת אינה נזקקת לה. אכן, התסקיר

המליץ על ענישה בעלת אופי שיקומי, בעיקר על מנת למזער את הפגיעה הכלכלית בנאשמת, אך שיקול מעין זה אינו כלול בהוראות סעיף 40ד לחוק העונשין ואינו מצדיק חריגה לכך קולה ממתחם העונש ההולם.

40. אשר לנסיבות - שאין קשורות לביצוע העבירות - הרלוואנטיות לגזירת דינה של הנאשמת בתוך מתחם העונש ההולם, על פני הדברים כל הנסיבות הרלוואנטיות מצביעות על כך שיש לגזור את העונש ברף התחתון של המתחם.

41. הנאשמת, כאמור בת 63 שנים ללא כל הרשעות קודמות לביצוע העבירות דנא, או מאוחרות לביצוען, הודתה ונטלה אחריות על מעשיה כבר בישיבת בית המשפט הראשונה. בנוסף, הנאשמת יצקה תוכן מעשי לנטילת האחריות המילולית. זאת, בהסרה מלאה ומוקדמת-יחסית של המחדל מושא כתב האישום במסגרת הסכם השומה, אמנם לאחר הגשת כתב האישום אך בטרם מתן הכרעת הדין.

42. בנוסף נסיבותיה המשפחתיות, הכלכליות והבריאותיות של הנאשמת הן קשות. הנאשמת, שהפעילה גן ילדים עם הכנסות נאות, נאלצה לסגור את העסק וכיום עובדת כסייעת בגן במשכורת מצומצמת. לצורך השבת חובותיה אף נאלצה הנאשמת למכור את דירתה. ואם לא די בכך, בן זוגה של הנאשמת ואבי ילדיה נפרד ממנה, והיא עברה אירוע מוחי, שהשאיר בה את אותותיו, אשר בעטיו היא מקבלת קצבת נכות. לבסוף, מאז תום ביצוע העבירות כבר חלפו למעלה מארבע שנים. הגם שלא נטען לפניי שהטיפול בתיק חרג מהנחיות היועצת המשפטית, אין להתעלם מעצם חלוף זמן משמעותי זה.

43. עם זאת, לעניין מצבה הרפואי של הנאשמת לא הביאה לפניי ההגנה חוות דעת או אינדיקציה אחרת לכך שמדובר במצב בריאותי אשר אינו מאפשר נשיאת עונש של מאסר בפועל, או נכנס בגדרי החריג - הצר מאוד - שהוכר בפסיקה כמאפשר חריגה לכך קולה ממתחם העונש ההולם (עניין אחרון זה אף לא נטען בטיעוני ההגנה, ר' בפסקה ה.7 לטיעונים בכתב).

44. המסמכים הרפואיים שצורפו (סומנו 7/ס) מלמדים כי בחודש ינואר 2019 עברה הנאשמת אירוע מוחי איסכמי. עקב האירוע סבלה הנאשמת מהפרעות בהליכה, מכאבים לאורך יד שמאל ומהפרעה בראייה. הנאשמת נזקקה לטיפול תרופתי ובשלב הראשוני אף לא חזרה לעבודתה כגננת (ר' במכתב הניירולוגית המומחית מיום 06.04.2021). עם זאת, כזכור, כיום חזרה הנאשמת לעבוד והיא עובדת כסייעת בגן ילדים, במשך ארבעה ימים בשבוע, וכאמור לא הובאו לפניי ראיות לכך שמבחינה רפואית לא תוכל הנאשמת לשאת עונש של מאסר בפועל.

45. אכן, כאמור, נסיבותיה של הנאשמת כפי שפורטו לעיל הן קשות, ואף נוגעות ללב. עם זאת, מדיניות הענישה הנהוגה - בכל הקשור לקביעת מתחם העונש ההולם בגין עבירות מס בנסיבות דנא - היא ברורה, ואינה מאפשרת, בהתחשב בכל נסיבות העניין, הימנעות מהטלת מאסר בפועל. ההתחשבות בנסיבותיה של הנאשמת היא עניין לגזירת העונש בתוך מתחם העונש ההולם, עונש שכאמור יש לגזור בתחתית המתחם (לנסיבות אישיות וחלוף הזמן כשיקולים לגזירת העונש בתוך המתחם בלבד ר' רע"פ 1929/18 אריאלי נ' מדינת ישראל (26.04.18)).

סוף דבר:

ו.

46. אשר על כן - ובהתחשב בשיקולים לכך חומרה ולכך קולה, אשר פורטו לעיל - אני גוזר על הנאשמת את העונשים הבאים:

עמוד 8

(א) 12 חודשי מאסר בפועל.

על הנאשמת להתייצב לנשיאת עונשה בבית המעצר ניצן, או במקום אחר שייקבע שירות בתי הסוהר, ביום 17.07.2022 עד השעה 10:00.

ב"כ הנאשמת יתאם את הכניסה למאסר עם ענף אבחון ומיון של שירות בתי הסוהר, על מנת להבטיח עריכת "מיון מוקדם" לנאשמת אשר יקל על קליטתה בבית הסוהר.

(ב) מאסר על תנאי למשך 9 חודשים, אותו לא תישא הנאשמת אלא אם כן תעבור, תוך שלוש שנים מיום שחרורה מן המאסר, עבירה מהעבירות בהן הורשעה.

(ג) קנס בסך של 50,000 ₪, או חודשיים מאסר תמורתו.

הקנס ישולם ב-25 תשלומים חודשיים, שווים ורצופים, החל מיום 01.09.2022 ובכל אחד בחודש שלאחריו. היה והנאשמת לא תשלם את אחד התשלומים במועד תועמד כל יתרת הקנס לפירעון מיד.

זכות ערעור בתוך 45 יום מהיום.

המזכירות תמציא העתק גזר דין זה לשירות המבחן. תשומת לב שירות המבחן לאמור בפסקה 34 לגזר הדין.

ניתן היום, כ"ח אייר תשפ"ב, 29 מאי 2022, במעמד הצדדים.